Újabb recessziós jóslat - szembe kell fordulni a korábbi retorikával

2012.03.16 08:10

Elhúzódik a fellendülés, és konvergencia helyett a különbségek növekedése várható Keletközép-, Kelet- és Dél-Európában - vélekednek a Bécsi Összehasonlító Gazdaságkutató Intézet (WIIW) szakértői csütörtökön bemutatott elemzésükben. Az intézet Magyarország esetében erre az évre a GDP egy százalékos csökkenésével, 2013-ban két százalékos növekedéssel számol.

A WIIW óvatos becslése szerint 2013-ban beindulhat a konjunktúra, de "egy hosszabb időszakot" vehet igénybe a kilábalás. Az intézet tavaly novemberi előrejelzéséhez képest lefelé módosította előrejelzését a vizsgált országokban. Az "új" uniós tagállamokban legutóbb 2012-re 2,4 százalékos növekedést valószínűsítettek, az új tanulmányban már csak 1,5 százalékkal számolnak. 2013-ra összességében 3,2 százalékos bővülést várnak.

A tanulmány szerint a 2010-11-es átmeneti javulás fontos tényezője volt az export alapú növekedés, de ez a továbbiakban nehézségekbe ütközik az euróövezet gazdaságának lassulása miatt, így nagyobb szerepe lesz a belföldi tényezőknek. Ugyanakkor a belföldi keresletet és befektetéseket a korábbinál nehezebb finanszírozási feltételek és a megszorító gazdaságpolitika fékezik. Azok a strukturálisan gyenge gazdaságok, amelyeknek nem sikerült növelniük az exportjukat 2010-11-ben - így a nyugat-balkáni országok és az EU déli tagállamai - a 2012-14-es előrejelzési időszakban is hátramaradnak a növekedésben.

Az utóbbiakkal ellentétben Csehország, Szlovákia és Lengyelország képes lesz kitörni az alacsony növekedés, magas kamatok és fenntarthatatlan államadósság "ördögi köréből". Ez a három ország, valamint a balti államok GDP-arányosan számítva három százalék körüli növekedésre számíthatnak. A többi uniós tagállam és a Nyugat-Balkán országai megközelítőleg 1,5 százalék körül növekedhetnek.

Az EU gazdaságpolitikájának sikere jelentős mértékben a külső kereslet újjáéledésétől függ - olvasható az elemzésben. A szakértők szerint még ha helytállóak is az Európai Bizottság várakozásai, és a strukturális reformok ismét fellendítik a befektetéseket és az exportot, a folyamat időt vesz igénybe, és ez alatt egyre növekedni fog a különbség Európa egyes régiói között. Ez - mutattak rá - ellentétes azzal a várakozással, ami az 1990-es évek közepe óta általánosan elterjedt. Hozzátették, hogy a felzárkózási folyamat sok esetben az olcsó finanszírozáson alapult, ami ebben a formában többé már nem áll rendelkezésre.

A magyar eset

Magyarországot illetően a WIIW 2012-ben a GDP egy százalékos csökkenésével, 2013-ban két százalékos növekedéssel számol. További, de kisebb konszolidációs lépések 2013-ban is szükségesek lesznek - tették hozzá. A magyar gazdaság számára döntő kérdés, hogy létrejön-e és mikor az IMF-fel és az EU-val való megállapodás - mondta Richter Sándor elemző a tanulmányt ismertető sajtótájékoztatón. Hangsúlyozta azt is, hogy Magyarországnak vissza kell nyernie a befektetők bizalmát. Hozzátette, nem tartja elképzelhetőnek, hogy hosszabb távon ne jöjjön létre szerződés. A megállapodás feltétele valószínűleg az lesz, hogy a kormánynak "vagy teljesen fel kell hagynia a nem konvencionális gazdaságpolitikával, vagy fontos elemeit meg kell változtatnia" - vélekedett.

Elkerülhetetlen lesz egy megállapodás az IMF-fel és az EU-val, hacsak nem következik be a külső tényezők döntő, pozitív változása - fejtette ki Richter az MTI kérdésére. Ilyen külső hatásra azonban véleménye szerint a következő három évben nincs kilátás. Az elemző szerint "nagy valószínűség szerint legkésőbb 2013 végéig" sor kerül egy szerződés aláírására a Valutalappal.

Richter szerint fenntartható költségvetési helyzetet biztosító intézkedésekre lesz szükség. A lehetséges intézkedésekre példaként említette az egykulcsos adó módosítását, a vagyoni jellegű adókat, a mélyreható egészségügyi, illetve oktatási reformot és az önkormányzati pénzügyek reformját. Hozzátette: ezek nagyon népszerűtlen intézkedések, emellett a kormánynak saját korábbi retorikájával kell szembefordulnia.